

SDU International Journal of Educational Studies

The Examination of Pre-Service Teachers' Views, Expectations, and Awareness about Postgraduate Education

Didem İnel Ekici¹, Murat Ekici¹, İzel Can¹
¹Uşak University

To cite this article:

İnel-Ekici, D., Ekici, M. & Can, İ. (2020). The examination of pre-service teachers' views, expectations, and awareness about postgraduate education. *SDU International Journal of Educational Studies*, 7(2), 212-227. Doi: 10.33710/sduijes.676425

[Please click here to access the journal web site...](#)

SDU International Journal of Educational Studies (SDU IJES) is published biannual as an international scholarly, peer-reviewed online journal. In this journal, research articles which reflect the survey with the results and translations that can be considered as a high scientific quality, scientific observation and review articles are published. Teachers, students and scientists who conduct research to the field (e.g. articles on pure sciences or social sciences, mathematics and technology) and in relevant sections of field education (e.g. articles on science education, social science education, mathematics education and technology education) in the education faculties are target group. In this journal, the target group can benefit from qualified scientific studies are published. The publication languages are English and Turkish. Articles submitted the journal should not have been published anywhere else or submitted for publication. Authors have undertaken full responsibility of article's content and consequences. *SDU International Journal of Educational Studies* has all of the copyrights of articles submitted to be published.

Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Lisansüstü Eğitim Hakkındaki Görüşlerinin, Beklentilerinin ve Farkındalıklarının İncelenmesi

The Examination of Pre-Service Teachers' Views, Expectations, and Awareness about Postgraduate Education

Didem İnel-Ekici^{1*}, Murat Ekici², İzel Can³

¹Uşak Üniversitesi

Orcid ID: 0000-0002-4668-7894

²Uşak Üniversitesi

Orcid ID: 0000-0003-2189-7294

³Uşak Üniversitesi

Orcid-ID: 0000-0001-6005-0032

Geliş Tarihi: 17/01/2020

Kabul Ediliş Tarihi: 17/06/2020

Öz

Öğretmenlerin nitelikli olarak yetiştirilmesinde lisans ve lisansüstü eğitim süreci gün geçtikçe önem kazanmaktadır. Bu çalışmada da lisans eğitimine devam eden öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim hakkındaki görüşlerinin, beklentilerinin ve farkındalıklarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Fen bilgisi öğretmenliği bölümünde farklı öğrenme seviyelerinde öğrenim görmekte olan 21 fen bilimleri öğretmen adayı katılmıştır. Öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim hakkındaki görüşlerinin, beklentilerinin ve farkındalıklarının derinlemesine incelenmesi için öğretmen adaylarıyla yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde betimsel ve içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar öğretmen adaylarının genel olarak lisansüstü eğitime ilişkin olumlu görüşlere sahip olduklarını; ancak sınırlı bilgileri olduğunu göstermektedir. Çalışmada bazı öğretmen adayları öğretmenlerin lisansüstü eğitim almalarının gerekli olduğunu düşünmektedir. Öğretmen adayları lisansüstü eğitim alan öğretmenlerin bilgi ve beceriler açısından kendilerini geliştirerek mesleki başarılarını arttırabileceklerini; böylece nitelikli öğrenciler yetiştirebileceklerini belirtmişlerdir. Bununla birlikte bazı öğretmen adayları öğretmenlik için lisansüstü eğitimin zorunlu olmasından çekinmekte ve lisansüstü eğitim alma sürecinde çeşitli güçlükler yaşayacaklarını düşünmektedir. Araştırmadan elde edilen söz konusu sonuçlara göre öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim konusundaki bilgi ve farkındalıklarının artırılmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: lisansüstü eğitim, öğretmen eğitimi, öğretmen adayları

Abstract

Nowadays, the undergraduate and postgraduate education process comes to the fore in the preparation of teachers as qualified. This study aims to determine and evaluate the views, expectations, and awareness of pre-service science teachers who continue their undergraduate education. Twenty-one pre-service science teachers who are studying at different grade levels in the department of science teaching at Uşak University participated in the study. Semi-structured interviews were conducted with the pre-service teachers for an in-depth examination of their views, expectations, and awareness on postgraduate education. Descriptive and content analysis

*İletişim: Didem İnel Ekici, Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi, didem.inel@usak.edu.tr

methods were used in the analysis of the data obtained from the research. Results of the analysis of the data show that pre-service teachers generally have positive views about postgraduate education, but it shows they have limited information. In the study, some pre-service teachers consider it necessary for teachers to receive postgraduate education. The pre-service teachers stated teachers that have postgraduate education could improve their professional achievement by developing themselves in terms of knowledge and skills; thus, they could train more qualified students. However, some pre-service teachers afraid that postgraduate education should be compulsory for being a teacher, and they think that they will have various difficulties in the process of receiving postgraduate education. According to the results obtained from the research, it is believed that it is crucial to increase the knowledge and awareness of pre-service teachers about postgraduate education.

Keywords: postgraduate, education, pre-service teacher

GİRİŞ

Günümüzde bilimsel, sosyal ve kültürel alanlarda gerçekleşen hızlı değişimler araştıran, sorgulayan, teknolojiyi kullanabilen, üst düzey düşünme becerileri gelişmiş bireylere duyulan ihtiyacı her geçen gün artırmaktadır. Söz konusu bireylerin yetiştirilmesinde eğitim-öğretim süreci ve öğretme faaliyetlerinin uygulayıcıları olan öğretmenler önemli bir rol oynamaktadır (Er & Ünal, 2017). Öğrenme, güçlü etkileşimin olduğu öğrenme ortamlarında gerçekleşen aktif bir süreç olduğundan (Correio, Griffin ve Hart, 2008), öğretmenlerden sadece konu alanlarına ilişkin bilimsel bilgiyi bilmeleri değil aynı zamanda öğrencilerin günlük hayatlarında karşılaştıkları olayları öğrenme sürecinde kullanmalarını ve öğrencilerin çeşitli becerilerini geliştirmelerini sağlayacak bilgi ve becerilere sahip olmaları ve kendilerini sürekli olarak geliştirmeleri beklenmektedir (Cofré ve diğerleri, 2015; Waksman, 2003). Özellikle konu alanı ve pedagoji bilgisi açısından yeterli donanıma sahip olmayan öğretmenler, öğrencilerin iyi ve nitelikli bireyler olarak yetiştirilmesini olumsuz yönde etkileyen bir faktör olarak değerlendirilmektedir (Munck, 2007; Thomas, 2018). Bu nedenle öğretmenlerin toplumların ihtiyaç duydukları nitelikli insan gücünü yetiştirmenin yanı sıra aynı zamanda kendilerini de değişen öğretmen yeterlilikleri konusunda geliştirmeleri, var olan bilgi ve beceri eksikliklerini gidermeleri gerekmektedir. Öğretmenlerin öğrenmenin merkezinde öğrencinin yer aldığı öğrenme ortamları düzenlemeleri, öğrencilerin öğrenmelerini cesaretlendirmeleri, öğrencilere bilgiye ulaşma yollarını göstererek öğrenmeyi öğretmeleri, onların eleştirel düşünme, problem çözme gibi yaşam boyu öğrenme becerilerini geliştirmeleri ve yaratıcı öğretme etkinlikleri tasarlayarak üretken öğretmenler olarak yaratıcılıklarını keşfetmeleri en önemli görevleridir (Köksalan, İltter & Görmez, 2010; Nachiappan, Shukor, Veeran ve Andi, 2012; Sasaki & Mällinen, 2018; Yelken, 2009). Beklenen söz konusu görev ve yeterlilikler için öğretmen eğitiminde, öğretmen adaylarına öğrenme alanlarına ilişkin bilgiler kazandırılmakta, öğretim yöntemlerinin ve tekniklerinin kuramsal temelleri açıklanmakta, deneyim ve beceri edinebilecekleri uygulamalı derslerde çeşitli eğitimler verilmektedir (Kwatubana & Bosch, 2019). Öğretmen eğitimi, toplumun değişen ihtiyaçlarına karşılık vermesinin yanında öğretimin kalitesini sağlayan anahtar unsurlardan biri olmasına rağmen (Belvis, Pineda, Armengol ve Moreno, 2013), geleneksel öğretmen eğitiminin etkililiği öğretmenleri meslek hayatlarına hazırlamak için farklı yaklaşımların kullanılmasını desteklemediğinden sıklıkla eleştirilmektedir (Mason, 2013). Araştırmalarda da öğretmenlerin bilgi ve beceri eksikliklerinin olduğu vurgulayan sonuçlar rapor edilmekte (Kim ve Tan, 2011), yüksek lisans ve doktora eğitimini kapsayan lisansüstü eğitim ile söz konusu eksikliklerin giderilebileceği düşünülmektedir (Barnes ve Shirley, 2007). Öğretmen eğitiminde okullar ve üniversiteler arasındaki iletişim ve etkileşimi artıran lisansüstü eğitim çalışmaları (Hulse & Hulme, 2012), aynı zamanda ülkelerin eğitim sistemindeki yenilikler için de yönlendirici olmaktadır (Papadopoulou, Arsenis & Zmas, 2010). Bu nedenle lisansüstü eğitim öğretmen eğitiminde önemli bir unsur olarak değerlendirilmekte, lisansüstü eğitimin amacının, gerekliliklerinin ve özelliklerinin bilinmesi önemli görülmektedir.

Lisansüstü eğitim, genel olarak sorgulama ve araştırma yoluyla bilgi edinilmesini, toplumların gelişmesinde etkili olan nitelikli insan gücünün yetiştirilmesini sağlayan bilimsel faaliyetler olarak

tanımlanabilir. Lisansüstü eğitim ile üniversitelerde eğitim öğretim etkinliklerini yürüten ve bilimsel araştırmalar yapan öğretim üyeleri yetiştirmek ve ülkenin ekonomik, teknolojik, sosyal ve kültürel açıdan kalkınmasını sağlayabilecek yeterlilikte bireyleri topluma kazandırmak amaçlanmaktadır. Günümüzde farklılıklarını ortaya koyabilmek (Liu & Morgan, 2016), mesleki gelişimlerini sağlamak, sosyal ve ekonomik statülerini artırmak için bireyler lisansüstü eğitim almaya yönelmektedir. Özel bir konu alanına ilişkin ayrıntılı araştırmalar yapmayı, belirlenen bir araştırma sorusunu çözümlenmeyi gerektiren lisansüstü eğitim sürecinde bireyler, kendi öğrenme süreçlerini yönlendirmekte ve yoğun bir araştırma faaliyeti yürütmektedirler (Aydemir & Çam, 2015). Bilimsel bir araştırma yürütebilmek için gerekli olan bilimsel süreç ve yaşam boyu öğrenme becerilerine sahip olmaları gereken öğretmenlerin lisansüstü eğitim almak için gönüllü ve istekli olmaları da lisansüstü eğitimin başarısını etkileyen bir faktördür. Ayrıca değişen koşullarda öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim almaya ilişkin karar verme durumlarını etkileyen unsurların araştırılması da önemli görülmektedir (Liu & Morgan, 2016). Özellikle öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim hakkındaki görüşleri, algıları ve tutumları öğretmen eğitiminde lisansüstü eğitimin etkililiği açısından büyük önem taşımakta, bu kapsamda çeşitli bilimsel araştırmalar yapılmaktadır.

Alan yazın incelendiğinde öğretmen ve öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim hakkındaki görüşlerinin araştırıldığı çalışmalarla karşılaşılmaktadır (Başer, Narlı & Günhan, 2003; Erkılıç, 2007; Köksalan, İter & Görmez, 2010; Dilci & Gürol, 2012; Gömleksiz & Et, 2013; Gömleksiz & Yıldırım, 2013; Hulse & Hulme, 2012; Baş, 2013; Yıldız & Göl, 2016; Er & Ünal, 2017; Bektaş & Pehlivan, 2018). Liu & Morgan (2016) yapmış oldukları çalışmada öğrencilerin daha çok iş olanağına sahip olma, iyi bir gelir elde etme, akademik unvan kazanma, daha kaliteli bir eğitim almak nedenleriyle lisansüstü eğitim almak istediklerini belirlemişlerdir. Bu bağlamda ülkemizde yapılmış çalışmalarda da benzer sonuçlara ulaşılmıştır (Alabaş, 2011; Baş, 2013; Gömleksiz & Yıldırım, 2013; Aydemir & Çam, 2015; Şahin, Demir & Arcagök, 2015; Yıldız & Göl, 2016; Er & Ünal, 2017). Bununla birlikte öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının lisansüstü eğitime karşı görüşlerinin olumsuz yönde olduğu çalışmalarla da literatürde karşılaşılmaktadır (Türer, Balçın, Sevindik & Er, 2013; Şahin, Demir & Arcagök, 2015; Yıldız & Göl, 2016; Er & Ünal, 2017). Yıldız & Göl (2016) çalışmalarında bazı matematik öğretmeni adaylarının lisansüstü eğitim almak istemedikleri yönünde görüşe sahip olduklarını belirlemişlerdir. Çalışmada öğretmen adayları öğretmenlik yapmak istemelerini, zamanlarının lisansüstü eğitim almak için yeterli olmamasını ve ekonomik sorunlar yaşama olasılıklarını yanıtlarının gerekçesi olarak göstermişlerdir. Söz konusu araştırmaların sonuçlarının dışında öğretmenlik mesleğini yapabilmek için lisansüstü eğitimin zorunlu olduğu ya da buna yönelik düzenlemelerin yapılmasının planladığı ülkelerle de karşılaşılmaktadır (Papadopoulou, Arsenis & Zmas, 2010; Roness & Smith, 2009; Tryggvason, 2009). Özellikle uluslararası karşılaştırmalı araştırmalarda Finlandiya'nın başarı elde etmesi, Finlandiya'da lisansüstü eğitimin öğretmenler için zorunlu olması ile ilişkilendirilmektedir (Tryggvason, 2009). Ülkemizde lisansüstü eğitim alan öğretmen sayısının oldukça az olması nedeniyle, öğretmenlerin kendilerini mesleki açıdan geliştirmelerine ve böylece yeni neslin ihtiyaçlarına cevap verebilecek öğretmenler olmalarına yardımcı olacak lisansüstü eğitim almaları konusunda Milli Eğitim Bakanlığı ve üniversiteler tarafından desteklenmesi önemli görülmektedir (Baş, 2013). Milli Eğitim Bakanlığı da 2023 eğitim vizyon belgesinde öğretmenlerin genel ve alan yeterliliklerine ilişkin becerilerini geliştirmek ve iyileştirmek için lisansüstü düzeyde mesleki uzmanlık programlarının açılmasına yönelik çalışmaların yapıldığını açıklamıştır (MEB, 2018). Özellikle son yıllarda ülkemizde öğretmenlerin yetiştirilmesine ve yeterliliklerinin artırılmasına yönelik yapılan bu çalışmalar öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim sürecine yönelik görüşlerini yeniden ön plana çıkarmıştır. Literatürde öğrencilerin lisansüstü eğitime ilişkin seçimleri üzerine sınırlı araştırmalar gerçekleştirilmekte (Liu & Morgan, 2018); ancak öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının lisansüstü eğitime karşı eğilimleri onların bu süreçteki davranışlarını ve başarılarını etkileyebileceğinden daha fazla araştırma yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır (Cooper, 2019). Bu nedenle bu çalışmada lisans eğitimine devam eden öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim hakkındaki görüşlerinin, beklentilerinin ve farkındalıklarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin öğretmen eğitiminde lisansüstü eğitimin verimli bir şekilde gerçekleştirilmesine ve özellikle bu alanda çalışan öğretim üyelerinin çalışmalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Çalışmada araştırmanın amacı doğrultusunda "Fen

bilimleri öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim sürecine ilişkin görüşleri ve değerlendirmeleri nelerdir?” şeklinde belirlenen araştırma sorusuna yanıt aranmıştır.

YÖNTEM

Araştırmada nitel araştırma desenlerinden olan durum çalışması deseni kullanılmıştır. Lisans düzeyindeki öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim hakkındaki görüşleri yarı yapılandırılmış görüşmeler ile toplanmıştır. Görüşme özellikle kolayca gözlenemeyen davranışların söz konusu olduğu nitel araştırmalarda çoğunlukla veri toplama aracı olarak kullanılmaktadır (Lodico, Spaulding, & Voegtle, 2006). Bu araştırmada da görüşmeler sırasında araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olan yarı yapılandırılmış görüşme formu veri toplama aracı olarak kullanılmış, her katılımcı ile 10 - 15 dakika arasında değişen görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların özellikle gönüllü olmalarına özen gösterilmiş, sorulara içten ve samimi cevap vermeleri için isimlerinin gizli tutulacağı ve açıklanmayacağı belirtilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fen bilgisi Öğretmenliği bölümünde birinci sınıfta (n=5), ikinci sınıfta (n=5), üçüncü sınıfta (n=5) ve dördüncü sınıfta (n=6) öğrenim görmekte olan 21 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma için katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örnekleme seçim yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının lisansüstü eğitime ilişkin görüşlerinin belirlenmesinde veri çeşitliliği sağlayarak daha detaylı veri elde edebilmek için her sınıf düzeyinden öğretmen adayı çalışmaya dahil edilmiştir. Katılımcı öğretmen adaylarının % 67 (n=14)'sini kız öğrenciler, % 33 (n=7)'ünü ise erkek öğrenciler oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış 7 açık uçlu sorudan oluşan bir görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunun geliştirilmesi sürecinde 4 uzman öğretim üyesinin görüşleri alınmıştır. Görüşme formundaki soruların katılımcıların anlayabileceği gibi açık, belirgin olmasına dikkat edilmiş, öğretmen adaylarının lisansüstü eğitimin unsurlarına ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik sorular hazırlanmaya çalışılmıştır (Yıldırım & Şimşek, 2016). Araştırmada görüşmeler sırasında öğrencilere yöneltilen sorulara aşağıda yer verilmiştir.

1. Lisansüstü eğitim konusunda neler biliyorsunuz?
2. Sizce lisansüstü eğitim niçin alınmalıdır?
3. Mezun olduktan sonra lisansüstü eğitim almayı düşünüyor musunuz? Neden?
 - Eğer lisansüstü eğitim almayı düşünüyorsanız sizi lisansüstü eğitim almaya yönlendiren faktörler nelerdir?
 - Eğer lisansüstü eğitim almayı düşünüyorsanız lisansüstü eğitimden beklentileriniz nelerdir?
4. Sizce bir öğretmenin lisansüstü eğitim alması gerekli midir? Neden?
5. Lisansüstü eğitimin öğretmenlere ne gibi olumu ya da olumsuz etkileri olacağını düşünüyorsunuz?
6. Lisansüstü eğitiminin bireysel olarak ve mesleki anlamda sizce katkısı var mıdır? Görüşünüzü açıklayınız?
7. Lisansüstü eğitimin öğretmenler için zorunlu olması konusunda bir düzenleme yapılması planlanıyor. Bu konuda neler düşünüyorsunuz?

Araştırmadan Elde Edilen Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen nitel veriler betimsel ve içerik analizi yöntemi kullanılarak değerlendirilmiştir. Katılımcıların görüşlerine ilişkin frekans dağılımları önem sırasına göre vurgu noktaları dikkate alınarak tablolar halinde sunulmuştur. Tabloların yorumlanmasında katılımcılardan doğrudan alıntılar yapılarak görüşler sunulmuş ve bu görüşler değerlendirilmiştir. Parantez içerisinde verilen ve görüşmenin hangi öğretmen adayına ait olduğunu gösteren bilgiler sırasıyla; (i) öğretmen adayı sıra numarası, (ii) cinsiyet (Erkek/Kadın), (iii) sınıf derecesi şeklindedir. Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak için araştırmacı ile nitel araştırma konusunda deneyimli bir başka eğitim bilimleri uzmanı da verileri analiz etmiştir. İki uzman arasında belirlenen kodların uyuşan ve uyuşmayan yönlerinin değerlendirildiği uzmanlar arasındaki uyuşum yüzdesi % 86 olarak hesaplanmıştır.

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünden öğretmen adayları ile yapılan görüşmeler sonucunda ulaşılan bulgular ve yorumlara yer verilmiştir. Öğretmen adaylarına görüşmeler sırasında yönlendirilen “Lisansüstü eğitim konusunda neler biliyorsunuz?” sorusuna öğretmen adaylarının vermiş oldukları yanıtlara ilişkin belirlenen kodların frekans ve yüzde değerleri Tablo 1 de sunulmuştur.

Tablo 1. “Lisansüstü eğitim konusunda neler biliyorsunuz?” sorusuna ilişkin yanıtların frekans ve yüzde değerleri

Kodlar	f	%	f	%
Eğitim süreci/Tez süreci	25	29		
Lisansüstü eğitimin giriş koşulları	24	28		
Akademisyen olmak için gereklilik olması	12	14		
Akademik çalışmalar/kariyer	9	10	88	100
Lisansüstü eğitimin süresi	7	8		
İngilizce bilme gerekliliği	4	4		
İsteğe bağlı olma/Kendini geliştirme	4	4		
Üst düzey/Zor eğitim	3	3		

Katılımcı öğretmen adaylarının % 52 (n=11)’si lisansüstü eğitim hakkında sınırlı bilgisi olduğunu özellikle ifade etmişlerdir. Öğretmen adayları görüşmelerde % 29 (f=25) sıklıkta lisansüstü eğitimin ders alma ve tez sürecinden, % 28 (f=24) sıklıkta lisansüstü eğitimin giriş koşullarından, % 14 (f=12) sıklıkta ise lisansüstü eğitimin akademisyen olabilmek için bir gereklilik olduğundan söz etmişlerdir. Bir öğretmen adayı lisansüstü eğitime başlamak için gerekli olan koşulları “*Yüksek lisans hakkında transkriptimin yüksek olması gerektiğini biliyorum. Mülakata gireceğimi, tez yazacağımı, ALES sınavına gireceğimi ve İngilizce seviyemin iyi olması gerektiğini biliyorum (2.E.1).*” sözleriyle ifade etmiştir. Bir başka öğretmen adayı ise “*Yüksek lisans üniversite bittikten sonra alınan bir üst düzey eğitim öğretimdir. Öğretim görevlisi olmak için alınır (9.K.2).*” ifadeleriyle lisansüstü eğitimin üniversitelerde çalışmak için gerekli olan bir eğitim olduğunu vurgulamıştır. Lisansüstü eğitim alma sürecini açıklayan bir öğretmen adayı da “*Yüksek lisans öğrencisi olduğum zaman bir tez süreci olduğunu biliyorum. Tez öncesi dersler aldığımı biliyorum (11.K.3)*” sözleriyle görüşünü belirtmiştir. Ayrıca görüşmelerde öğretmen adayları akademik çalışmalardan söz etmişler, lisansüstü eğitimin isteğe bağlı, üst düzey ve zor bir eğitim alma süreci olduğunu vurgulamışlardır.

Öğretmen adaylarına görüşmeler sırasında yönlendirilen “Sizce lisansüstü eğitim niçin alınmalıdır?” sorusuna öğretmen adaylarının vermiş oldukları yanıtlara ilişkin belirlenen kodların frekans ve yüzde değerleri Tablo 2 de sunulmuştur.

Tablo 2. “Sizce lisansüstü eğitim niçin alınmalıdır?” sorusuna ilişkin yanıtların frekans ve yüzde değerleri

Kodlar	f	%	f	%
Kendini geliştirme	11	23		
Daha iyi eğitim alma/Bilgi edinme	10	21		
Profesyonel olmak / Uzmanlaşmak	10	21		
Öğretim elemanı olma	5	10	48	100
Maaş / Statü/ Unvan farkı	5	10		
Bilime katkıda bulunma/Araştırma yapma	3	7		
İş bulma şansını artırma	2	4		
Akademik kariyer	2	4		

Tablo 2 öğretmen adaylarına göre lisansüstü eğitim almanın gerekçelerini göstermektedir. Öğretmen adayları lisansüstü eğitimin % 23 (f=11) sıklıkta kişisel olarak bilgi ve beceriler açısından gelişmeyi sağlamak, % 21 (f=10) sıklıkta daha iyi eğitim alarak güncel ve daha fazla bilgi edinmek, % 21 (f=10) sıklıkta mesleki alanda uzmanlaşmak için alınması gerektiğini ifade etmişlerdir. Lisansüstü eğitimin kişisel gelişim üzerindeki katkısını belirten bazı öğretmen adayları görüşlerini “*Kişinin kendini geliştirmesi ve öğrencilerine daha fazla bilgi verebilmek için olabilir (3.E.1.)*”, “*İlerletmek için, işimizde uzmanlaşmak için daha çok şey öğrenebilmek için yapılabilir (12.K.3)*” sözleriyle ifade etmişlerdir. Bir öğretmen adayı ise lisansüstü eğitimin sadece akademisyen olmak için yapılmayacağını vurgulayarak “*Lisansüstü eğitim alan kişi illa üniversitede de çalışmayabilir. Bunu Milli Eğitimde de kullanabilir. Amaç kendini geliştirmektir (18.K.4)*” sözleriyle görüşünü sunmuştur. Ayrıca öğretmen adayları öğretim elemanı olmak, unvan almak, daha iyi bir maddi gelire sahip olmak, iş bulma olasılığını artırmak ve akademik kariyer yapabilmek için lisansüstü eğitim alınabileceğini belirtmişlerdir.

Öğretmen adaylarına görüşmeler sırasında yönlendirilen “Mezun olduktan sonra lisansüstü eğitim almayı düşünüyor musunuz?” sorusuna ilişkin olarak öğretmen adaylarının % 48 (n=10)’i lisansüstü eğitim almak istediğini, % 29 (n=6)’u almak istemediğini, % 24 (n=5)’ü ise bu konuda henüz kararı olmadığını belirtmiştir. Lisansüstü eğitim almak istemeyen bir öğretmen adayı lisansüstü eğitim almak için kendisini yeterli görmediğini “*Almayı düşünmüyorum. Yabancı dil gerekiyor. Yabancı dilim yok. Not ortalaması iyi olacak diye biliyorum. Not ortalamamın o kadar iyi olmadığını düşünüyorum. Alanların gerisinde kalacağımı düşündüğüm için düşünmüyorum (8.E.2.)*” sözleriyle ifade etmiştir. Bazı öğretmen adayları ise ekonomik nedenlerle mezun olduktan sonra hemen mesleğe başlamak istediklerini belirtmiş, önceliğin kendileri için öğretmen olmak olduğunu vurgulamışlardır. Lisansüstü eğitim almayı düşünen ya da bu konuda kararsız olan öğretmen adaylarına “Lisansüstü eğitimden beklentileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiş, ilgili soruya öğretmen adaylarının vermiş oldukları yanıtlara ilişkin kodların frekans ve yüzde değerlerine Tablo 3 de yer verilmiştir.

Tablo 3. “Lisansüstü eğitimden beklentileriniz nelerdir?” sorusuna ilişkin yanıtların frekans ve yüzde değerleri

Kodlar	f	%	f	%
Bilgi edinme / paylaşma / uygulama	18	26		
Meslekte uzmanlaşma / Üst düzey eğitim alma	12	18		
Akademisyen olma / Unvan alma	12	18		
Bilimsel ve Sosyal etkinlikler	9	13	68	100
Meraklı / Araştırmacı / Aktif olma	9	13		
Akademik çalışma yazma	6	9		
Yabancı dili geliştirme	2	3		

Tablo 3 lisansüstü eğitim almak isteyen öğretmen adaylarının lisansüstü eğitimden beklentilerini göstermektedir. Öğretmen adayları % 26 (f=18) sıklıkta lisansüstü eğitim sürecinde yeni bilgiler edinme ve bu bilgileri paylaşmayı; % 18 (f=12) sıklıkta üst düzey eğitim alarak meslekte uzmanlaşmayı; % 18 (f=12) sıklıkta akademisyen olmayı beklediklerini ifade etmişlerdir. Akademisyen olmak için lisansüstü eğitim almak isteyen bazı öğretmen adayları görüşlerini “Akademik kariyer yapmak istersem alırım. Üniversitelerde hoca olmak için (4.K.1.)”, “Evet. Alanımda uzmanlaşmak istiyorum. Aslında akademisyenlik düşüncem de var. İleride bunları da yapabilirim gibi şeyler düşünüyorum (12.K.3.)” sözleriyle belirtmişlerdir. Kişisel gelişimlerini vurgulayan öğretmen adayları ise “Daha iyi bir eğitim almak istiyorum. Mesela hocalarımdan olsun alanım hakkında daha detaylı şeyler öğrenmek istiyorum. Kendimi geliştirmek istiyorum (17.K.4.)”, “Düşünüyorum. Kendimi daha da geliştirmek için düşünüyorum. Bir de tabii biraz daha böyle eğitim hayatımı daha da üst seviyelere taşımak için düşünüyorum (17.K.4.)” şeklinde görüşlerini ifade etmişlerdir. Meslekte uzmanlaşmayı vurgulayan bir öğretmen adayı ise “Daha çok bilgi ile öncelikle daha iyi bir öğretmen olup öğrencilerimi daha iyi eğitmek olur.”(10.K.2.)” sözleriyle düşüncelerini açıklamıştır. Ayrıca öğretmen adayları daha çok araştırma yapabilmek, bilimsel ve sosyal etkinliklere katılabilmek, akademik çalışmalar yazmak, yabancı dillerini geliştirmek için lisansüstü eğitim almayı istediklerini belirtmişlerdir.

Öğretmen adaylarına görüşmeler sırasında yönlendirilen “Sizce bir öğretmenin lisansüstü eğitim alması gerekli midir? Neden?” sorusuna öğretmen adaylarının vermiş oldukları yanıtlara ilişkin belirlenen kodların frekans ve yüzde değerleri Tablo 4 de sunulmuştur.

Tablo 4. “Sizce bir öğretmenin lisansüstü eğitim alması gerekli midir? Neden?” sorusuna ilişkin yanıtların frekans ve yüzde değerleri

	Kodlar	f	%	f	%
Gerekli (n=17)	Yeni bilgi edinme ve meslekte kullanma	12	32		
	Kendini geliştirme	10	26		
	Yetersiz lisans eğitimi	9	24	38	100
	Öğrencileri daha iyi yetiştirme	4	10		
	Üst düzey eğitim alma	3	8		
Gereksiz (n=4)	Öğretmenlik şartı olmaması	2	40		
	İsteğe bağlı olması gerekliliği	1	20	5	100
	Yapabilecek yeterliliklere sahip olmama	1	20		
	Yeterli lisans eğitimi	1	20		

Çalışmada katılımcı öğretmen adaylarının % 81 (n=17)’i öğretmenlerin lisansüstü eğitim almasının gerekli olmadığını belirtirken; % 19 (n=4)’u lisansüstü eğitimin öğretmenler için gerekli olduğunu ifade etmişlerdir. Öğretmen adayları % 32 (f=12) sıklıkta öğretmenlerin güncel ve daha fazla mesleki bilgi edinebilmeleri, % 26 (f=10) sıklıkta kendilerini geliştirmeleri ve böylece mesleki bilgilerini artırarak öğrencilerini daha iyi yetiştirebilmeleri için lisansüstü eğitimin gerekli olduğunu vurgulamışlardır. Almış oldukları lisans eğitiminin öğretmenlik mesleğini yerine getirmek için yeterli olmadığını düşünen bir öğretmen adayı görüşünü “Lisans eğitimi aldıktan sonra öğretmenliğe başlamak yerine lisansüstü eğitimden sonra başlarsak bence çok iyi olur. 4 yıllık eğitimin yeterli olmadığını düşünüyorum (16.K.4.)” sözleriyle ifade etmiştir. Öğretmenlerin kendilerini sürekli olarak geliştirmeleri gerektiğini vurgulayan bir öğretmen adayı ise “Bence öğretmenler için gerekli diye düşünüyorum. Öğretmenler bir öğrenciyi yetiştiriyorlar. Bir insanla uğraşıyorlar sonuçta. O yüzden daha çok bilgi, daha çok yeni şeyler bilmeleri gerekiyor. Bu nedenle daha çok kendilerini geliştirmeleri lazım (17.K.4)” ifadeleriyle görüşünü belirtmiştir. Bazı öğretmen adayları ise öğretmenlik mesleği için zorunlu olmaması ve lisans eğitiminin yeterli olması sebepleriyle lisansüstü eğitimin öğretmenler için gerekli olmadığını vurgulamıştır. Bir öğretmen adayı da “Bence herkes için gerekli değil. Çoğu kişi bu işi yapamaz. Ben şuan bile çoğu öğretmeni eleştiriyorum (3.K.1.)” sözleriyle her öğretmenin lisansüstü eğitim yapabilecek yeterliliklere sahip olmadığını belirtmiştir.

Öğretmen adaylarına görüşmeler sırasında yönlendirilen “Lisansüstü eğitimin öğretmenlere ne gibi olumlu ya da olumsuz etkileri olacağını düşünüyorsunuz?” sorusuna öğretmen adaylarının vermiş oldukları yanıtlara ilişkin belirlenen kodların frekans ve yüzde değerleri Tablo 5 de sunulmuştur.

Tablo 5. “Lisansüstü eğitimin öğretmenlere ne gibi olumlu ya da olumsuz etkileri olacağını düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin yanıtların frekans ve yüzde değerleri

	Kodlar	f	%	f	%
Olumlu	Güncel/Zengin bilgi edinme ve paylaşma	13	20		
	Mesleki gelişim	8	12		
	Kendini geliştirme	8	12		
	Akademik çalışmalar / Akademik kariyer	6	9	45	68
	Sosyal statü kazanma /Ekonomik nedenler	5	8		
	Deneyim kazanma	3	5		
	Dil gelişimi / Yurt dışı imkanları	2	3		
Olumsuz	Zaman gerektirmesi	9	14		
	Güçlük çekmeye neden olma	7	10	21	32
	Mesleğe başlama süresini uzatması	4	6		
	Ekonomik sorunlar	1	1		

Tablo 5 öğretmen adaylarının daha çok lisansüstü eğitimin öğretmenlere olan olumlu etkilerine ilişkin görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Öğretmen adayları % 68 (f=45) sıklıkta lisansüstü eğitimin öğretmenler üzerindeki olumlu etkilerinden söz ederken; % 32 (f=21) sıklıkta olası olumsuz etkilerini vurgulamışlardır. Öğretmen adayları % 20 (f=13) sıklıkta güncel ve zengin bilgi edinme ve paylaşma imkanı sunmayı, % 12 (f=8) sıklıkta mesleki ve kişisel gelişime katkı sağlamayı, % 9 (f=6) sıklıkta ise akademik çalışmalar yapabilmek için destek olmayı lisansüstü eğitimin olumlu etkileri olarak göstermişlerdir. Bazı öğretmen adaylarının bu konu hakkındaki görüşleri “*Daha fazla eğitim gördükleri için mesleklerine daha verimli baktıklarını düşünüyorum. Olumsuz katkısı hiçbir şekilde olamaz (4.K.1).*”, “*Olumlu olarak kendini geliştirmesi olabilir. Olumsuz katkısı olmaz. Eğitimin neden olumsuz katkısı olsun. Sadece faydası olabilir (6.E.2).*”, “*Olumsuz katkısının olacağını düşünmüyorum ama pek çok olumlu katkısı olur. Olumlu katkılar; daha işlevsel, daha bilgili, tecrübeli daha üstün kişiler olurlar (17.K.4)*” şeklindedir. Ayrıca öğretmen adayları lisansüstü eğitimin yurt dışı imkanlarını artırarak yabancı dil gelişimine katkı sağladığını ve sosyal ortamlarda sahip olunan statüyü yükselttiğini ifade etmişlerdir. Öğretmen adayları lisansüstü eğitimin zor olması nedeniyle yaşanabilecek güçlükleri ve süre gerektirmesi nedeniyle mesleğe geç başlamaktan kaynaklanacak olan ekonomik sorunları lisansüstü eğitimin olumsuz etkileri olarak belirtmişlerdir. Öğretmen adaylarına görüşmeler sırasında yönlendirilen “Lisansüstü eğitiminin bireysel olarak ve mesleki anlamda sizce katkısı var mıdır? Görüşünüzü açıklar mısınız?” sorusuna öğretmen adaylarının vermiş oldukları yanıtlara ilişkin belirlenen kodların frekans ve yüzde değerleri Tablo 6 de sunulmuştur.

Tablo 6. “Lisansüstü eğitiminin bireysel olarak ve mesleki anlamda sizce katkısı var mıdır? Görüşünüzü açıklar mısınız?” sorusuna ilişkin yanıtların frekans ve yüzde değerleri

	Kodlar	f	%	f	%
Bireysel	Kendini geliştirme	19	21		
	Bilgi ve beceri kazanma	11	12	43	48
	Statü ve unvan sahibi olma	7	8		
	Sosyal çevre / etkinlikler	6	7		
Mesleki	Meslek bilgisi kazanma	15	17		
	Akademik çalışmalar yapma	11	12		
	Mesleki deneyim ve başarı	11	12	46	52
	Meslekte statü kazanma	5	6		
	İş olanaklarının artması	4	5		

Tablo 7 yapılan görüşmelerde katılımcı öğretmen adaylarının % 48 (f=43) sıklıkta lisansüstü eğitimin bireysel ve % 52 (f=46) sıklıkta mesleki katkılarından söz ettiklerini göstermektedir. Öğretmen adayları lisansüstü eğitimin bireylerini bilgi ve beceriler kazanarak kendilerini geliştirmelerine, unvan alarak sosyal ortamlarda statülerinin yükselmesine, sosyal çevrelerinin genişlemesine ve çeşitli sosyal ve bilimsel etkinliklere katılabilmelerine katkı sağladığını belirtmişlerdir. Mesleki olarak ise öğretmen adayları lisansüstü eğitimin meslek bilgisi kazanmalarına, mesleki deneyimlerinin artmasına, meslekte daha başarılı olmalarına, akademik çalışmalar yapmalarına ve kendileri için olan iş olanaklarının artmasına sağlayacağı katkıları ifade etmişlerdir. Lisansüstü eğitimin sosyal çevre ve mesleki bilgi üzerindeki etkisine değinen bir öğretmen adayı görüşünü “*Bireysel olarak sosyal çevre edinebilir. Kendini geliştirerek diksiyonu güzelleşir. Ondan sonra insanlarla diyalogları değişir. Birçok bilgi birikimine sahip olur. Mesleki olarak da yine aynı şekilde kendini en iyi şekilde geliştirir (20.K.4).*” sözleriyle görüşünü ifade etmiştir. Bir başka öğretmen adayı “*Bireysel olarak alanında mesela bir ortama girdiğinde söz sahibi olur. Daha çok şey bildiği için alanını gerektiği yerde savunabilir. Mesleki olarak da aynı aslında daha çok öğrencilerine katkısı olabilir. Daha çok öğrenci kazandırabilir fen alanında. Çünkü çocuklar fen bilimlerini çok sevmiyorlar (21.K.4)*” sözleriyle lisansüstü eğitimin mesleki katkılarının çocuklara olan yansımalarından söz etmiştir. Lisansüstü eğitimin iş olanaklarına olan etkisini vurgulayan bir öğretmen adayı ise görüşünü “*Bireysel olarak bilgi her zaman iyidir. Bilgiden zarar gelmez. Kendimi tatmin etmiş olurum. Mesleki olarak da İngilizce bilmem ya da alanımda iyi olmam bir işe başvurduğumda işe alınma şansımı artırır. İngilizcem de varsa zaten beni alırlar. Donanımlı olduğum da zaten bir sıfır önde başlarım. İş olanağım daha yüksek olur (2.E.1).*” sözleriyle ifade etmiştir.

Öğretmen adaylarına görüşmeler sırasında yönlendirilen “Lisansüstü eğitimin öğretmenler için zorunlu olması konusunda bir düzenleme yapılması planlanıyor. Bu konuda neler düşünüyorsunuz?” sorusuna öğretmen adaylarının vermiş oldukları yanıtlara ilişkin belirlenen kodların frekans ve yüzde değerleri Tablo 7 de sunulmuştur.

Tablo 7. “Lisansüstü eğitimin öğretmenler için zorunlu olması konusunda bir düzenleme yapılması planlanıyor. Bu konuda neler düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin yanıtların frekans ve yüzde değerleri

	Kodlar	f	%	f	%
Olumlu	Güzel / İyi / Mantıklı olma	13	20		
	Nitelikli öğretmen yetiştirme	10	16		
	Daha fazla ve güncel bilgi edinme	6	9	36	56
	Kendini geliştirme	4	6		
	Nitelikli öğrenciler yetiştirme	3	5		
Olumsuz	İsteğe bağlı olmaması	10	16		
	Yeterli lisans eğitimi	7	11	28	44
	Güçlük yaşama ve zorlanma	6	9		
	Zaman kaybı yaşama / Mesleğe geç başlama	5	8		

Tablo 7 öğretmen adaylarının lisansüstü eğitimin öğretmenler için zorunlu olması konusunda yapılabilecek olası bir düzenlemeye % 56 (f=36) sıklıkta olumlu; % 44 (f=28) sıklıkta ise olumsuz baktıklarını göstermektedir. Öğretmen adaylarının yapılabilecek böyle bir düzenlemenin nitelikli öğretmen ve öğrenciler yetiştirmek için iyi ve mantıklı görüldüğünü böylece öğretmenlerin bilgi ve beceriler bakımında kendilerini geliştirme imkanı bulabileceklerini belirtmişlerdir. Bununla birlikte öğretmen adayları lisansüstü eğitimin zor olmasından dolayı güçlük yaşamalarına, zorunlu olmasından kaynaklı oluşacak sorunlara, eğitim için ayrıca bir zaman gerektirmesine ilişkin görüşlerini sunmuşlardır. Lisansüstü eğitimin zorunlu olmasının yaratacağı olumlu ve olumsuz etkilere birlikte değinen bir öğretmen adayı görüşünü “*Tabi ki fazla bilginin hiçbir zararı olmaz. Bir üst seviyeye çıkılabilir; ama bu bizleri zorlayabilir. Atama işlemleri zaten son sınıfa geldiğimizde bizleri zorluyor. Bunu bir üst seviyeye daha çıkardığımızda zorlanabiliriz; ama öğrenmemiz daha kaliteli olur diye düşünüyorum. Kendimizi geliştirdiğimizde karşıya da bu artı bir şekilde yansıtacaktır. Zor olur ama uygulanırsa öğrenciler için iyi olabilir (1.K.1).*” sözleriyle ifade etmiştir. Bir başka öğretmen adayı

ise lisansüstü eğitimin nitelikli öğretmenler yetiştirilmesine katkı sağlayarak eğitim sistemindeki problemlere çözüm getirebileceğine olan inancını “*Bence iyi olur. Çok mantıklı. Hatta eğitim sisteminde problemler çok büyük. Bu eğitim sistemi ile alakalı bir durum. Yani öğretmenler düzgün yetiştirilmiyor. Fen eğitimi hakkında pek çok problemler ve yanlışlar var. Bunların düzeltilmesi açısından uzman öğretmen olmak daha doğrudur (12.K.3).*” sözleriyle belirtmiştir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bilgi edinme ve bilgiye ulaşma yollarının zenginleşmesiyle birlikte, günümüzde bireylerden farklı ve kapsamlı yeterliliklere sahip olmaları, mesleki açıdan kendilerini sürekli geliştirmeleri ve eğitim almaya devam ederek yaşam boyu öğrenebilmeleri ve üretken olabilmeleri beklenmektedir. Bu nedenle lisansüstü eğitim süreci özellikle ihtiyaçları sürekli olarak değişen öğrencileri yetiştirmek için kendilerini yenilemeleri ve geliştirmeleri beklenen öğretmenlerin eğitiminde büyük önem taşımakta, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim konusundaki bilgi, görüş ve farkındalıklarının belirlenmesi araştırmalara sıklıkla konu olmaktadır. Bu araştırmada da fen bilimleri öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim hakkındaki görüşlerinin belirlenmesine yönelik elde edilen sonuçlar lisansüstü eğitime ilişkin farkındalık, lisansüstü eğitime ilişkin beklentiler, lisansüstü eğitimin öğretmenlik mesleğindeki yerine ilişkin görüşler olmak üzere üç tema altında değerlendirilmiş ve tartışılmıştır.

Lisansüstü eğitime ilişkin farkındalık: Araştırmada katılımcı öğretmen adaylarının çoğunluğu lisansüstü eğitim hakkında sınırlı bilgisi olduğunu özellikle ifade etmişler ve lisansüstü eğitimin ders alma ve tez sürecinden oluştuğuna, lisansüstü eğitimin giriş koşullarına, lisansüstü eğitimin akademisyen olabilmek için bir gereklilik olduğuna ilişkin sahip oldukları bilgilerden kısaca söz etmişlerdir. Ayrıca bazı öğretmen adayları lisansüstü eğitimin isteğe bağlı, üst düzey ve zor bir eğitim alma süreci olduğunu vurgulayarak, bu süreçte akademik çalışmaların gerçekleştirildiğini belirtmişlerdir. Şahin, Demir & Arcagök (2015) de çalışmalarında lisansüstü eğitimin gerekliliklerine ilişkin öğretmen adaylarının yabancı dil öğrenme, sınava giriş için hazırlanma ve araştırma faaliyetleri yürütme olmak üzere üç alanda hazırlık yapmaya ihtiyaç duydukları; bununla birlikte öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim sırasında çeşitli sorunlarla karşılaşabileceklerini düşündükleri sonucuna ulaşmışlardır. Genel olarak öğretmen adaylarının bu araştırmadan elde edilen söz konusu görüşleri lisansüstü eğitimin gerekliliklerine ilişkin bilgi ve farkındalıklarının yeterli düzeyde olmadığını göstermektedir. Özellikle bazı öğretmen adayları lisansüstü eğitimi akademisyen olmak ile ilişkilendirmişler, dolayısıyla sadece akademisyen olabilmek için gerekli olan bir eğitim olduğuna ilişkin değerlendirmeler yapmışlardır. Öğretmen adaylarının lisansüstü eğitimin giriş koşullarına ilişkin sınırlı bilgiye sahip olmaları da onların bu süreç için önceden hazırlık yapmalarını engelleyen bir durum olduğundan önemli görülmektedir. Bilindiği gibi bireylerin lisansüstü eğitim alabilmeleri için yabancı dil konusunda kendilerini geliştirmeleri ve lisansüstü eğitime giriş için gerekli olan Akademik ve Lisansüstü Eğitime Giriş sınavına girmeleri gerekmektedir. Öğretmen adaylarının bu konuda yeterince bilgi sahibi olmamaları onların lisansüstü eğitim almalarını engelleyici bir faktör olarak değerlendirilebilir. Bununla birlikte katılımcı öğretmen adaylarının çoğunluğu, lisans mezuniyetleri sonrasında lisansüstü eğitim almak istediklerini belirtmişlerdir. Bazı öğretmen adayları ise lisansüstü eğitim almak konusunda kararsızlıklarından söz etmişlerdir. Gerçekleştirilen bir araştırmada da benzer bir sonuç elde edilmiş, öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim almak konusunda kararsız kaldıkları, lisansüstü eğitim için gerekli olan yabancı dil koşulunu sağlamakta zorlandıkları, lisansüstü eğitim konusunda kendilerine yeterince bilgi verilmediğini düşündükleri belirlenmiştir (İlhan, Öner-Sünkür & Yılmaz, 2012). Bu araştırmada da lisansüstü eğitim alma açısından olumsuz ya da kararsız olan öğrenciler kendilerini bu konuda yeterli görmediklerini ifade etmişlerdir. Benzer şekilde bu görüş de öğrencilerin lisansüstü eğitim almaktan çekindiklerini, lisansüstü eğitimin gereklilikleri ile ilgili olarak yeterince bilgiye sahip olmadıklarından bu eğitimi almaya ilişkin özyeterlik algılarının düşük olduğunu göstermektedir. Katılımcı bazı öğretmen adayları ise lisansüstü eğitim almaya ilişkin kararsızlığını ekonomik nedenlerle ilişkilendirmiştir. İlgili öğretmen adayları öncelikle mesleğe başlayarak geçimini sağlayacak maddi gelire sahip olması

gerektiğini düşünmektedirler. Ancak ülkemizde TUBİTAK ve YÖK tarafından lisansüstü eğitim almayı destekleyen burslar öğrencilere verilmektedir. Öğretmen adaylarının lisansüstü eğitimi destekleyen burslar konusunda da yeterli bilgi ve farkındalığa sahip olmadıkları söylenebilir.

Lisansüstü eğitime ilişkin beklentiler: Katılımcı öğretmen adayları lisansüstü eğitimin kişisel olarak bilgi ve beceriler açısından gelişmeyi sağladığını, güncel ve daha fazla bilgi edinme olanağı sunduğunu, mesleki alanda uzmanlaşma olanağı tanıdığını düşünmektedirler. Literatürde de öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının lisansüstü eğitime ilişkin beklentilerinin ve görüşlerinin olumlu yönde olduğuna ilişkin sonuçlara ulaşan çalışmalarla karşılaşmaktadır (Alabaş, Kamer & Polat, 2012; Bektaş & Pehlivan, 2018; Er & Ünal, 2017; İlhan, Öner-Sünkür & Yılmaz, 2012; Liu & Morgan, 2016; Roness & Smith, 2009; Şahin, Demir & Arcagök, 2015; Thomas, 2018). Çalışmalarda araştırmacılar, öğretmen adaylarının lisansüstü eğitimi ülkelerin kalkınması için önemli gördükleri (İlhan, Öner-Sünkür & Yılmaz, 2012), öğretmenlerin mesleki alanda ileri düzeyde bilgi edinme ve pedagoji bilgilerini zenginleştirme için lisansüstü eğitim almayı tercih ettikleri (Alabaş, Kamer & Polat, 2012), öğretmen adaylarının lisansüstü eğitimi kişisel ve mesleki gelişimlerine katkı sağlayan, kendilerinin gelişmelerini, farklı bakış açılarını kazanmalarını destekleyen (Bektaş & Pehlivan, 2018) ve toplum tarafından takdir edilmelerini sağlayan (Er & Ünal, 2017) bir öğrenme süreci olarak değerlendirdikleri sonuçlarına ulaşmışlardır. Ayrıca öğretmen adayları öğretim elemanı olmak, unvan almak, daha iyi bir maddi gelire sahip olmak, iş bulma olasılığını artırmak ve akademik kariyer yapabilmek için lisansüstü eğitim alınabileceği görüşündedirler. Kwatubana & Bosch (2019), öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim sonrasında iş bulup bulmayacaklarına ilişkin düşüncelerinin onların lisansüstü eğitim almalarını etkileyen önemli bir faktör olduğunu belirtmiştir. Benzer şekilde çalışmalarda öğrencilerin iyi bir iş bulma olasılıklarını artırarak iyi bir gelir etme, akademik unvan kazanma (Liu & Morgan, 2018), daha kaliteli bir eğitim alarak kariyerlerini geliştirme (Thomas, 2018) nedenleriyle lisansüstü eğitim almaya motive oldukları vurgulanmıştır (Roness & Smith, 2009). Ayrıca katılımcı öğretmen adayları lisansüstü eğitim ile araştırmalar yapabileceklerini, bilimsel ve sosyal etkinliklere katılabileceklerini, yabancı dillerini geliştirebileceklerini ve akademik çalışmalar yapabileceklerini düşünmektedirler. Öğretmen adaylarının söz konusu görüşleri lisansüstü eğitimin onlara sağlayacağı katkılar konusunda farkındalıklarının ve beklentilerinin olumlu yönde olduğunu göstermektedir.

Lisansüstü eğitimin öğretmenlik mesleğindeki yerine ilişkin görüşler: Öğretmen adaylarının çoğunluğu öğretmenlerin lisansüstü eğitim almasının gerekli olmadığını, lisansüstü eğitimin öğretmenlik mesleği için zorunlu olmaması gerektiğini ve lisans eğitiminin öğretmenlik için yeterli olduğunu düşünmektedirler. Söz konusu görüşler öğretmen adaylarının lisansüstü eğitimin öğretmenlik mesleğindeki yerine ilişkin olumsuz bir algıya sahip olduklarını göstermektedir. Öğretmen adaylarının bu düşünceleri lisansüstü eğitimin öğretmenlere sağlayacağı katkılar konusunda yeterince bilinçli olmamalarından kaynaklanıyor olabilir; ancak yapılan görüşmelerde lisansüstü eğitimin öğretmenlere sağlayacağı katkılar konusunda da öğrenciler ayrıntılı ve olumlu görüşler sunmuşlardır. Öğretmen adayları güncel ve zengin bilgi edinme ve paylaşma imkanı sunmayı, mesleki ve kişisel gelişime katkı sağlamayı, akademik çalışmalar yapabilmek için destek olmayı lisansüstü eğitimin öğretmenlik mesleğine sağlayacağı olumlu etkiler olarak göstermişlerdir. Ayrıca öğretmen adayları mesleki olarak da lisansüstü eğitimin meslek bilgisi kazanmaya, mesleki deneyimlerin artmasına, meslekte daha başarılı olmaya yönelik katkılarından söz etmişlerdir. Bu nedenle öğretmen adaylarının lisansüstü eğitimin öğretmen eğitimindeki gerekliliğine ilişkin olumsuz düşüncelerinin bilgi düzeylerinin az olmasından değil onların böyle bir eğitimin sürecinin kendilerine ayrı bir yük getirmesine ilişkin kaygılarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Öğretmen adaylarının lisansüstü eğitimin zor olması nedeniyle yaşanabilecek güçlüklerle, süre gerektirmesi nedeniyle mesleğe geç başlamakta kaynaklanacak olan ekonomik sorunlara ilişkin görüşleri de bu düşünceyi desteklemektedir. Yapılan bazı çalışmalarda da öğretmen adaylarının lisansüstü eğitimi maddi yönden masraflı, üst düzey emek ve zaman isteyen, öğretmenlik mesleği ile birlikte yürütülmesi zor olan ve sosyal yaşamı kısmen etkileyen bir süreç olduğuna ilişkin olumsuz görüşlere sahip oldukları belirlenmiştir (Er & Ünal, 2017; Şahin, Demir & Arcagök, 2015). Thomas (2017) da öğretmenlerin lisansüstü eğitimin öğretmen eğitimindeki değerini anlamakla birlikte lisansüstü eğitimin öğretme ve öğrenme üzerindeki etkilerine, bu eğitime ilişkin okul yönetimlerinin destek ve ilgili eksikliğine

ilişkin endişelere sahip olduklarını vurgulamışlardır. Bu nedenle bu araştırma da benzer şekilde öğretmen adaylarının lisansüstü eğitime ilişkin çeşitli kaygılara sahip olmalarının öğretmen eğitiminde lisansüstü eğitimin gerekliliğine ilişkin olumsuz görüşler geliştirmelerine neden olduğu düşünülmektedir. Sıvacı, Gülbahar & Çöplü (2018) de öğretmen adaylarının kaygılarının arttıkça lisansüstü eğitime yönelik tutumlarının olumsuz yönde değişim gösterdiğini belirlemişlerdir. Bu sonuca bağlı olarak, çalışmada, lisansüstü eğitimin öğretmenler için zorunlu olması konusunda yapılabilecek olası bir düzenlemeye bazı öğretmen adayları olumlu bakarken, bazı öğretmen adayları da bu konuda olumsuz görüşler sunmuşlardır. Öğretmen adaylarının yapılabilecek böyle bir düzenlemenin nitelikli öğretmen ve öğrenciler yetiştirmek için iyi ve mantıklı göründüğünü böylece öğretmenlerin bilgi ve beceriler bakımından kendilerini geliştirme imkanı bulabileceklerini belirtmişlerdir. Bununla birlikte öğretmen adayları lisansüstü eğitimin zor olmasından dolayı güçlük yaşamalarına, zorunlu olmasından kaynaklı oluşacak sorunlara, eğitim için ayrıca bir zaman gerektirmesine ilişkin görüşlerini sunmuşlardır. Hulse & Hulme (2012) de çalışmalarında katılımcı öğretmen adaylarının kariyerlerinde yüksek lisans eğitim almaları için üzerindeki baskılara ilişkin duymuş oldukları endişeleri ifade etmişlerdir. Bu nedenle bazı ülkelerde öğretmenler için profesyonel bir yeterlilik belgesi olarak görülen lisansüstü eğitimin (Papadopoulou, Arsenis & Zmas, 2010), zorunlu olmaktan ziyade öğretmen ve öğretmen adaylarının gönüllü ve istekli olarak katılabilecekleri bir öğrenme süreci olarak değerlendirilmesi önemli görülmektedir.

Araştırmadan elde edilen söz konusu sonuçlara göre, öğretmen adaylarının genel olarak lisansüstü eğitime ilişkin olumlu görüş ve beklentilere sahip oldukları; ancak lisansüstü eğitiminin gerekliliklerine ilişkin yeterince farkındalıklarının ve bilgilerinin olmadığı söylenebilir. Ayrıca öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim almak konusunda kararsız kaldıklarını, bu sürece ilişkin çeşitli endişelerinin olduğunu ve öğretmen eğitimi için zorunlu bir uygulama olmasına ilişkin görüşlerinin farklılık gösterdiğini söylemek mümkündür. Yapılan çalışmalarda söz konusu olumsuz sonuçların giderilmesine yönelik olarak öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim almalarını teşvik eden ve bu sürece ilişkin olumlu tutumlar geliştirmelerini sağlayan düzenlemelerin yapılması (Bektaş & Pehlivan, 2018; Roness ve Smith, 2010; Ünal & İter, 2010), lisansüstü eğitim konusunda bilgilerinin zenginleştirilmesine yönelik seminerlerin gerçekleştirilmesi (Alabaş, Kamer & Polat, 2012; Er & Ünal, 2017), lisans derslerinin içeriklerinde lisansüstü eğitime yer verilmesi (Sıvacı, Gülbahar & Çöplü, 2018) önerilmektedir. Bu çalışmada da benzer şekilde elde edilen sonuçlar doğrultusunda öğretmen adaylarının lisansüstü eğitimin gerekliliklerine ilişkin bilgilendirilmesi, lisansüstü eğitim için destek bursları konusunda bilinçlendirilmesi, lisansüstü eğitim konusunda farkındalıklarının ve isteklerinin artırılmasına yönelik üniversitelerde seminer veya toplantı çalışmalarının yapılması ve özellikle öğretmen adaylarına yönelik öğrenci kongrelerinin düzenlenmesi önerilebilir.

KAYNAKLAR

- Alabaş, R. (2011). Social studies teachers' conception of postgraduate education preferences and its contribution to their professions. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 15, 2897-2901.
- Alabaş, R., Kamer, S. T., & Polat, Ü. (2012). Öğretmenlerin kariyer gelişimlerinde lisansüstü eğitim: tercih sebepleri ve süreçte karşılaştıkları sorunlar. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 89-107.
- Aydemir, S., & Çam, Ş. (2015). Lisansüstü öğrencilerinin lisansüstü eğitimi almaya ilişkin görüşleri. *Turkish Journal of Education*, 4(4), 4-16.
- Barnes, J. ve Shirley, I. (2007). Strangely familiar: cross-curricular and creative thinking in teacher education. *Improving Schools*, 10(2), 162-179.
- Baş, G. (2013). Öğretmenlerin lisansüstü eğitimden beklentileri: nitel bir araştırma (Niğde ili örneği). *Yükseköğretim Dergisi*, 3(2), 61-69.
- Başer, N., Narlı, S., & Günhan, B. (2010). Öğretmenlerin lisansüstü eğitim almalarında yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (17), 129-135.

- Bektaş, M., & Pehlivan, N. (2018). Sınıf öğretmenlerinin “yüksek lisans” kavramına yönelik metaforik algıları. *Sakarya University Journal of Education*, 8(1), 211-227.
- Belvis, E., Pineda, P., Armengol, C., & Moreno, V. (2013). Evaluation of reflective practice in teacher education. *European Journal of Teacher Education*, 36(3), 279-292.
- Cofré, H., González-Weil, C., Vergara, C., Santibáñez, D., Ahumada, G., Furman, M., ... Pérez, R. (2015). Science teacher education in South America: The case of Argentina, Colombia and Chile. *Journal of Science Teacher Education*, 26(1), 45-63.
- Correio, E. E., Griffin, L. R., & Hart, P. H. (2008). A constructivist approach to inquiry-based learning: a tunnel assay for the detection of apoptosis in cheek cells. *The American Biology Teacher*, 70(8), 457-460
- Cooper, R. (2019). The role of dispositions in the development of pedagogical knowledge for pre-service science teacher education. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 47(5), 508-523.
- Dilci, T., & Gürol, M. (2012). Öğretim üyeleri bakış açısıyla lisansüstü eğitiminin yaşam alanına yansımaları eğitim bilimleri örnekleme. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 20(3), 1073-1090.
- Er, H., & Ünal, F. (2017). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisansüstü öğretime ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 18(2), 687-707.
- Erkılıç, T. A. (2007). Öğretmen adaylarının lisansüstü eğitim istekliliklerini etkileyen etmenler (Eskişehir örneği). *GAU Journal of Social & Applied Sciences*, 3(5), 46-72.
- Gömlüksiz, M. N., & Et, S. Z. (2013). Öğretmen adaylarının lisansüstü eğitime ilişkin metaforik algıları. VI. Ulusal Lisansüstü Eğitim Sempozyumu, 145-152.
- Gömlüksiz, M. N., & Yıldırım, F. (2013). Lisansüstü eğitim alan öğrencilerin lisansüstü eğitime ilişkin görüşleri. VI. Ulusal Lisansüstü Eğitim Sempozyumu, 68-74.
- Hulse, B., & Hulme, R. (2012). Engaging with research through practitioner enquiry: the perceptions of beginning teachers on a postgraduate initial teacher education programme. *Educational action research*, 20(2), 313-329.
- İlhan, M., Öner-Sünkür, M., & Yılmaz, F. (2012). İlköğretim öğretmen adaylarının lisansüstü eğitime yönelik tutumlarının incelenmesi (Dicle Üniversitesi Örneği). *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(23), 22-42.
- Kim, M. & Tan, A. L. (2011). Rethinking difficulties of teaching inquiry-based practical work: stories from elementary pre-service teachers. *International Journal of Science Education*, 33(4), 465-486.
- Köksalan, B., İltar, İ., & Görmez, E. (2010). Sınıf öğretmeni adaylarının sosyo-kültürel özellikleri ve lisansüstü eğitim isteklilikleri üzerine bir çalışma (Fırat, Erzincan ve İnönü üniversitesi sınıf öğretmenliği ABD örneği). *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(3), 277-299.
- Kwatubana, S., & Bosch, M. (2019). The value of teaching practice as perceived by Postgraduate Certificate in Education (PGCE) students. *South African Journal of Education*, 39(2), 1-10.
- Liu, D., & Morgan, W. J. (2016). Students' decision-making about postgraduate education at G University in China: The main factors and the role of family and of teachers. *The Asia-Pacific Education Researcher*, 25(2), 325-335.
- Liu, D., & Morgan, W. J. (2018). Why do students enrol for postgraduate education in China? The influence of gender and of family habitus. *Gender and Education*, 1-17.
- Lodico, M. G., Spaulding, D. T., & Voegtler, K. H. (2006). *Methods Educational Research*. San Francisco: Jossey-Bass A Wiley Imprint.
- Mason, K. O. (2013). Teacher involvement in pre-service teacher education. *Teachers and Teaching: Theory Pract.* 19(5):559-574.
- MEB (2018). *Mutlu Çocuklar Güçlü Türkiye 2023 Eğitim Vizyonu*. Ankara: MEB.
- Munck, M. (2007). Science pedagogy, teacher attitudes and student success. *Journal of Elementary Science Education*, 19(2), 13-24.
- Nachiappan, S., Shukor, A. A. A., Veeran, V. P., & Andi, H. K. (2012). Differences in cognitive process among primary school teacher. *Current Research Journal of Social Sciences*, 4(3), 256-260.
- Papadopoulou, V., Arsenis, K., & Zmas, A. (2010). Teacher education postgraduate studies in greece: current issues and academic trends. *Petroleum-Gas University of Ploiesti Bulletin, Educational Sciences Series*, 62(2), 42-51.

- Roness, D., & Smith, K. (2009). Postgraduate Certificate in Education (PGCE) and student motivation. *European Journal of Teacher Education*, 32(2), 111-134.
- Roness, D. ve Smith, K. (2010). Stability in motivation during teacher education. *Journal of Education for Teaching*, 36(2), 169-185.
- Sasaki, D. G. G., & Mällinen, S. (2018). Developing student-centered assessment for a postgraduate course designed for Basic Education Teachers. *Revista Ibero-Americana de Estudos em Educação*, 13(1), 520-525.
- Sıvacı, S. Y., Gülbahar, B., & Çöplü, F. (2018). Öğretmen Adaylarının Araştırma Ve Lisansüstü Eğitime Yönelik Tutumları. *Electronic Turkish Studies*, 13(2), 911-926.
- Şahin, Ç., Demir, M., & Arcagök, S. (2015). Öğretmen adaylarının lisansüstü öğretime yönelik görüşleri. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 11(1), 304-320.
- Thomas, L. (2017). The masters in teaching and learning: lessons to be learnt and key stakeholder perceptions. *Teacher Education Advancement Network Journal (TEAN)*, 9(1), 45-55.
- Thomas, L. (2018). The value of the academic award in initial teacher education: key stakeholder perceptions of the masters level Postgraduate Certificate in Education in two English universities. *European Journal of Teacher Education*, 41(2), 246-261.
- Tryggvason, M. T. (2009). Why is Finnish teacher education successful? Some goals Finnish teacher educators have for their teaching. *European Journal of Teacher Education*, 32(4), 369-382.
- Türer, B., Balçın, M. D., Sevindik, N., & Er, Ö. (2013). Eğitim fakültesinde öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının lisansüstü eğitime karşı tutumları: Demirci Eğitim Fakültesi örneği. VI. Ulusal Lisansüstü Eğitim Sempozyumu, 61.
- Ünal, Ç., & İltter, İ. (2010). Sınıf öğretmeni adaylarının lisansüstü eğitime olan tutumları (Fırat, Erzinçan ve İnönü Üniversitesi sınıf öğretmenliği ABD örneği). *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(2), 147-164.
- Yelken, T. Y. (2009). Öğretmen adaylarının portfolyoları üzerinde grup olarak yaratıcılık temelli materyal geliştirmenin etkileri. *Eğitim ve Bilim*, 34(153), 83-98.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, C., & Resul, G. (2016). Perspectives of undergraduate students about postgraduate education. *The Eurasia Proceedings of Educational & Social Sciences*, 4, 499-507.
- Waksman, B. H. (2003). The scientist as school teacher. *Journal of Science Education and Technology*, 12(1), 51-57.

The Examination of Pre-Service Teachers' Views, Expectations, and Awareness about Postgraduate Education

Didem İnel Ekici^{1†}, Murat Ekici¹, İzel Can¹

¹Uşak University

Extended Abstract

Introduction: Postgraduate education is a factor of teacher training, and it is crucial to know the purpose, requirements, and characteristics of postgraduate education. In general, postgraduate education is the complete scientific activity that enables knowledge acquisition through inquiry and research and to train a qualified workforce that is effective in the development of societies. Postgraduate education aims to prepare a lecturer carrying out educational activities and doing scientific research in universities and to educate individuals who are qualified to ensure the economic, technological, social, and cultural development of the country. It is also a factor affecting the success of postgraduate education that teachers who need to have the scientific process and lifelong learning skills necessary to carry out scientific research are willing to receive postgraduate education. In particular, the views, expectations, and awareness of teachers and pre-service teachers about postgraduate education are of great importance for the effectiveness of postgraduate training in teacher education, and various scientific researches in this field are included in the literature. This study aims to determine the views, expectations, and awareness of the pre-service teachers about postgraduate education. The data obtained from the research may contribute to the efficiency of postgraduate training in teacher education and especially to researchers working in this field. The problem of the study is, "What are the views and evaluations of the pre-service science teachers regarding the postgraduate education process?".

Method: The method of research is the case study, which is one of the qualitative research design. Semi-structured interviews were conducted with pre-service teachers to determine their views on postgraduate education. The study's data collection tool is a semi-structured interview form developed by researchers and consisting of 7 open-ended questions. Twenty-one students from the Department of Science Teaching at the Faculty of Education of Uşak University participated in the study. A maximum variation sampling method was used to determine the participants. Pre-service teachers from each grade level included in the research to obtain more detailed data by providing a variety of data in determining their views on postgraduate education. 67% (n=14) of the participants are female students, and 33% (N=7) are male students. Descriptive and content analysis methods were used in the analysis of the qualitative data obtained from the research. In the findings, views were presented by direct quotations from the participants, and these views were evaluated. To ensure the reliability of the study, the researcher and another educational sciences expert experienced in qualitative research also analyzed the data. The percentage of the goodness in which the matching and nonconforming aspects of the identified codes are evaluated is 86%.

Results and Discussion: Nowadays, individuals need to have different and comprehensive competencies, to continuously develop themselves in professional terms and to be able to learn and be productive throughout their life by continuing to receive an education with the enrichment of the ways of acquiring knowledge. For this reason, the postgraduate education process is of great importance in the training of teachers. Determination of the knowledge, views, and awareness of teachers and pre-service teachers in postgraduate education is often the subject of research. The results of the study given in three themes that are the awareness on postgraduate education, the expectations for graduate education, the views on the place of postgraduate education in the teaching profession offer information about the pre-service science teachers' views, expectations, and awareness on postgraduate education. *The awareness on graduate education:* the majority of the participants stated that they had limited knowledge about postgraduate education and mentioned briefly about the fact that postgraduate education consists of course-taking and thesis process, the entry conditions of postgraduate education, and the fact that postgraduate education is a requirement for becoming an academic. In addition, some pre-service teachers emphasized that postgraduate education is an optional, high-level and difficult education process, and

[†]Corresponding Author: *Didem İnel Ekici, Uşak University Faculty of Education, didem.inel@usak.edu.tr*

stated that academic studies are carried out in this process. In general, the views of the pre-service teachers shows that their knowledge and awareness about the requirements of postgraduate education is not sufficient. However, the majority of the participants stated that they wanted to pursue postgraduate education after their undergraduate degree. Students who were negative or undecided about receiving postgraduate education stated that they did not consider themselves sufficient to receive postgraduate education. Similarly, this view shows that students are reluctant to take postgraduate education and that their self-efficacy perceptions are low because they do not have enough knowledge of the requirements of postgraduate education. Some pre-service teachers have associated their ambivalence about postgraduate education with economic reasons. These pre-service teachers think that they should have financial income by starting the profession. However, scholarships supporting postgraduate education are given to students in our country. Pre-service teachers also do not have sufficient knowledge and awareness about scholarships supporting postgraduate education. *The expectations for graduate education:* the participants think that postgraduate education provides personal development in terms of knowledge and skills, provides the opportunity to acquire up-to-date and more information and provides the opportunity to specialize in the professional field. In addition, pre-service teachers want to be a lecturer, to get a title, to have a better financial income, to increase the possibility of finding a job and to pursue an academic career. The views of the pre-service teachers indicated that their awareness and expectations about the contributions that postgraduate education will provide to them are positive. *The views on the place of postgraduate education in the teaching profession:* the majority of pre-service teachers think that it is not necessary for teachers to receive postgraduate education, that postgraduate education should not be compulsory for the teaching profession, and that undergraduate education is sufficient for teaching. These views show that pre-service teachers have a negative perception of the place of postgraduate education in the teaching profession. Pre-service teachers' negative opinions about the necessity of postgraduate education in teacher training may not be due to their lack of knowledge, but to their concern that the process of such training may impose a burden on them. The views of the pre-service teachers regarding the difficulties that may be experienced due to the difficulty of postgraduate education and the economic problems that may arise from starting the profession late also support this idea. Depending on this result, some pre-service teachers viewed the study positively on the necessity of postgraduate education for teachers. In contrast, some pre-service teachers presented negative views on this issue. They stated that it is possible to train qualified teachers and students with the necessity of postgraduate education and that with this training, teachers will develop themselves in terms of knowledge and skills. However, the pre-service teachers think that they will experience difficulties due to the difficulty of postgraduate education, they will encounter problems due to the necessity, and they will also need time for education. According to the results obtained from this research, it can be suggested to provide training for the pre-service teachers in seminars, courses, or other extracurricular activities related to postgraduate education to increase their awareness and desire for postgraduate education.

Keywords: postgraduate, education, pre-service teacher